

ΠΟΛΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΣΙΕΓΚΕΒΙΤΣ

ΣΑΚΕΜ

Κανεὶς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ φαντασθῇ ποτέ, ἀπὸ κείνους ποὺ είχαν μάζευτη τὴν βραδιάν αὐτῆν στό μεγάλο τῆς "Αντιλόπης" τούρκο, ποὺ στήμηρε στὴν πλατεία τῆς πόλεως, ὅτι ἐδόν καὶ δεκάπεντε χρόνια δὲν υπήρχε τίποτε, στὸ μέρος αὐτοῦ.

Κανένας λευκός δὲν θάριψεν δὲν ἔπειτα νὰ φύσασθε σ' αὐτὴ τὴν περιφέσιον ποὺ ἔνονταν οἱ δύο ποταμοὶ καὶ στὴν όποια χτίστηκε ἔπειτα ἡ πόλης—τόσο φρβάτωνσαν οἱ Γερμανοί οἱ ἄποικοι τοὺς λίγους Ἰνδούς, ποὺ κατοικοῦσαν ἐκεῖ πέρα. Τοὺς Ἰνδούς ἔξειντον τοὺς Τεζές, ποὺ τοὺς λέγαν «μαΐδο φειδία». —Ἀλλούμονο σ' ἔξειντον ποὺ δὲν τολμοῦσε νὰ πλησιάζε ἔκει.

Πολλοὶ Ἐρυζωποι ποὺ ἔφτανσαν διὰ τὸ μέρος αὐτοῦ, είχαν πέσει θύματα τῆς ἀπρόνοτησίας τουν.

Μά αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ βιασταχεὶ καὶ πολὺ. Καὶ μιὰ νύχτα, ποὺ ἦταν πανούληνος, πολλὲς ἔξανταδες «ώληδον ἀνθρώπων» φίγηται πάνω στὸ χωρὶ τὸν Ἰνδόν ποὺ ἥσαν βιθυνέονται στὸν ὑπόν. Τὸ προὶ ὁ θύματος τῶν λευκῶν, ποὺ πολεμοῦσαν γιὰ τὸν... πολιτισμὸν ἦταν πειαὶ πλήγης. Ή Σαμβάτα—ἔτσι τὸ λέγαν τὸ χωρὶ—ήσαν πορτολημένο καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ σφραγίζουνται ὀποι, χωρὶς διάρκια γένουν καὶ ἥλικες...»

Ἄλγος μόνον πολεμισταὶ ποὺ ἔτιχε νά είνε αὐτὴ τὴν νύχτα στὸ κυνήγι, ξέφυγαν τὴν σφράγη. «Ἄφοι οἱ ἐπιδρομεῖς κατέστρεψαν τὸ χωρὶ, σκέπτηκαν ὅτι τὸ μέρος ἦταν πολὺ καλὸν γιὰ νὰ χτίσουν πολὺ. Κ' ἔτσι ἀπὸ τὴν στάχη τῆς βάρβαρης Σαμβάτας πρόβαλε ἡ πολιτομένη Ἀντιλόπη.»

Μέσα σε πέντε χρόνια ἐγκαταστάθηκαν σ' αὐτὴν ὃ διὸ γίλιαδες κάτοικοι καὶ ὅταν κατόπιν ἀνακάλυψαν μεταλλεία ἔτει γύρω, ὁ ἀφθονὸς τῶν κατοίκων διττασιάτης καὶ τριτασιάτης. Δέκα χρόνια ἔπειτα ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τοῦ Ἰνδού πορείας συνελήφθησαν διὰ τὸν πόλεμο, οἱ τελευταῖοι τῆς φύλης τῶν «μαΐδων φειδίων», ἔβασαν ὑπῆρχαν φυιτά ἄπ' τοὺς λευκούς κατοίκους τῆς Ἀντιλόπης, κ' ἔπειτα κρημάσθηκαν στὴν πλατεία, ὅπου ἀπόρε παιανίζεται ἡ μουσική τοῦ τούρκου.

«Ἡ μουσική παιανίζει καὶ γανεῖς ζένος, δέν θὰ μποροῦσε νὰ φαντασθῇ ὅτι οἱ ἡσυχοὶ αὐτοὶ θεαταὶ, οἱ καλοντυμένοι αὐτοὶ ἔποφοι οἱ πλουτισταῖς καὶ σοβαροὶ αὐτοὶ βιουμήγανοι, εἰνε οἱ ἴδιοι οἱ φρεσκοὶ καὶ ἀπόρεις ἐπιδρομεῖς, οἱ ὄποιοι ἐδόν καὶ δέχαν χρόνια ἔβαλαν φωτὸν στὸ χωρὶ καὶ τὸ μούσικον στὸ αἴμα!»

Οἱ θεαταὶ, ταχινάδας κάθονται στὶς θέσεις τουν.

«Ἄλλο γιατὶ ὁ τόσος κόσμος;»

«Ἔσως γατὶ καλαύνεται ἡ φιλοτιμία τῶν κατοίκων, ποὺ ἔτιμε τὸν τόπο τους, τὸ πορφύριον τεπόδρομο τοῦ Μαύρουν—Ντήν. Ο ἀφθονός 2 τοῦ προγόμνωτος ἔλεγε:

«Χρονοφασία. Περίπλακτος ἀπάντη σὲ τεντωμένο σῶμα, σὲ ύψος 15 μέτρων, ἢνη συνοδεία μουσικῆς, παρὰ τοῦ περιφήμου ἀκροβάτου Σάκεμ, ἀρχηγοῦ τῶν «Μαύρων Φειδίων», τοῦ ἀπειλούμενον «δ' Ἐρυζόδες Γυναιετός», τελευταῖον βασιλικοῦ ἀπογόνου καὶ μόνον ἐπιζώντος τῆς φυλῆς!».

«Ο διευθυντὴς τοῦ Ἰπποδρομίου, ὁ λαμπρὸς κύριος Ντήν, διηγήθηκε στὸ μεγάλο μάτρ τῆς πόλεως, ποὺ πρενόντας ἀπὸ τὸ Σάντα—Φέ, πρὸ δέκα ἐτῶν, συντάντηκε ἔτει ἔνα γέροντον. Ἰνδό, ἐπιμούδαντο, τὸν διποτὸν συνέδεσε ἔνα παιδάρι. Ο γέροντας πρὶν πεθάνη, ἐπέφρασε νὰ τὸν διηγῆται· ὅτι τὸ παιδί αὐτὸν εἶναι ὁ γινός τοῦ Σάκεμ τῶν «Μαύρων Φειδίων», πότε εἶνε ἀληπονός τοῦ πατέρα του ποὺ τὸν ἐσφαξεν οἱ λευκοὶ καὶ ὁ μόνος ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς του ποὺ κατεστράψει καὶ ἐσκόρπισε. Καὶ τὸ παιδί αὐτὸν, τὸ παρθέλαρε ὁ διάσος τοῦ Ἰπποδρομίου καὶ μὲ τὸν καιρὸν ἔγινε ὁ πρώτος ἀπὸ τὸν σχοινοβάτες. Ο κ. Ντήν, μὴ γνωρίζοντας τὴν ιστορία τῆς Σαμβάτας, δέν ήσε ότι ὁ μικρὸς σχοινοβάτης θὰ χόρευε τὴ νύχτα αὐτὴ ἀπάνω

ἀπ' τὸν τάφο τοῦ πατέρου του.

Τὸ γεγονός αὐτὸν εἶχε κάμει κρότο. «Ο Σάκεμ είχε γίνει ἡ μεγάλη «ἀτραξιόν» καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἀντιλόπης, ἔτρεχαν στὸ τούρο, γιὰ νὰ δούν τὸν γόνο ποὺ ἐπιζόντες ἀπὸ μάτι φύλη ποὺ κατεστράψῃ καὶ νὰ τὸν ζήσῃ τὸν γόνο ποὺ ηθάντων τοὺς στοιχίους τους, στοιχίους τους, σ' επεινούς ποὺ ηθάντων τόρα τελενταῖα ἀπὸ τὴν Γερμανία, καὶ οἱ διποτοὶ ποτέ τους δὲν έιδαν Ἰνδοῖς.

— Νά! Νά, ὁ τελευταῖος τῆς φυλῆς τῶν Μαύρων Φειδίων, ποὺ μαρτύρησε! φωνάζει κάποιος.

— «Α! Χέν... Για!... Γιαβόλ!...»

Οποιας ιανοποίησε καὶ τὴ καμάρι γιὰ τὸ κατάφθιμα! Οι νέοι ὀδρούσαν νὰ υπαγάγουν τοὺς πολίτες τῶν γιὰ τὸ ἀνδραγάθημά τους, ἐνώ ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκη τῆς πόλεως, ἔως τὴν ἄλλη, ἔνα ὄνομα ἀκούνταν :

— Σάκεμ!... Σάκεμ!...

— Άπο τὸ πομ, τὰ τολμηρότερα ἀπὸ τὰ παιδιά της γηγένεαν γύρω στὸ τούρο, προσπαθῶντας νὰ διακρίνουν τίποτε, μέσα ἀπὸ τὶς χωματεδεῖς. Τὰ πολύ μεγάλα είχαν καταληφθεῖ ἀπὸ τὴν εἰσιτηρία της λεβάντας.

— Επὶ τοὺς σίημανε δέχτω ὡς ὄμοια.

Η νύχτα ἤταν γλυκεῖα καὶ ἔστατη, γεμάτη αστέρων. Άλλοι κιντάζαν τὰ ἄμεινα τοῦ θύμου καὶ ίδιος τὸ μεγάλο ζωγραφιστὸ πανί, ποὺ ταρίστανε μάχη λευκῶν καὶ ἐρυθροδέμων. Καὶ πιστὸς τὰς κυνηγίες ἀκούνταν ταῦν ποτηριών τῆς μπάφας κ' ἡ φωνὴ τῶν πελατῶν :

— Φρίτς Βάσερ!... Φρίτς Μπάνερ, φέρε ἀκόμα πιπονές!

— Αζαφάρα ἀποιώστηκε τὸ κουδούνι καὶ μιὰ σιωπὴ ἀπλωθήστηκε παντοῦ. Εξ ἵπτοσιον μὲ μεγάλη υπόσημη, κοντά στὸ ίπποστάσιο καὶ ἔπειτα ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Σάκεμ γεμάτη συγκίνησι :

— «Ἐπειτα ἀπὸ τὶς μεγάλες βροχές, κάθε χρόνο, πεντακοσίοι πολεμισταὶ γέρουνται τὸν Σάκεμ ταῦ πήγανταν στὸ μεγάλο τούρο τῆς ἀνόσεως.

— Κ' ὅταν ἐπέστρεψαν ήσαν στολισμένοι μὲ τὰ δέρματα τῶν θηρίων τὰ όποια σπούντων.

— Κ' οἱ σύντροφοι τῶν τούς ὑποδεύτουν μὲ χαρὰ καὶ ἔχονται πόρο δόσαν τὸν Μεγάλον Πνεύματος.

— «Ο! Πόσοι ἔντυχισμένη ἡ Σαμβάτα!...

— «Η γνωτές δουλευαὶ στὸ πλεξίδιο, τὰ μικρὰ κορίτσια γινόντουν ὄνδροφες κοπέλλες καὶ οἱ πολεμισταὶ ἀνδρεῖοι.

— Οι πολεμισταὶ πεθαίνουν ἀπάνω στὸ πεδίο τῆς δόξης καὶ τηγανιταὶν τὰ κυνηγήσουνται τὰς προνοίας τηνάκιαν.

— Οι πελεκεῖς τοὺς ποτὲ δὲν πολεμήσανταν μὲ αἷμα χρναύιν καὶ μισθόν παιδίων, γιατὶ οἱ πολεμισταὶ τῆς Σαμβάτας ήσαν γενναῖοι.

— Η Σαμβάτα ήταν δυνατή, ὅταν τὰ όγρων περιστάθησαν ἀπὸ πέρα, ἀπὸ τὶς μεγάλες θάλασσας, γιὰ νὰ βάλουνται φυιτά σ' αὐτήν.

— Μπήμαν κρυφά σεις πλεγκτές καλόβρες, ὅταν δύοι κοιμόντουνσαν καὶ βινθίσαν τὰ μαχαζία τους στὸ στήθος, τῶν ἀνδρῶν, τῶν γνωτῶν καὶ τῶν παιδιών.

— «Η Σαμβάτα δὲν ὑπάρχει πεια! Στή... θέσαι της οἱ λευκοὶ ἔχτησαν τὰ πέτρινα τὰ σπίτια τους.

•Ερρήνος Σιέγκεβιτς

